

בש"פ 3835/23 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3835/23

לפני: כבוד השופט י' כשר

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום
30.4.2023 במ"ת 18910-07-22 שניתנה על ידי
כבוד השופטת א' פינק

תאריך הישיבה: ג' בסיון התשפ"ג (23.5.23)

בשם העורר: עו"ד מיכאל עירוני

בשם המשיבה: עו"ד יוסף קנפו

החלטה

בפניי ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת א' פינק) מיום 30.4.2023 במ"ת 18910-07-22.

1. ביום 11.7.2022 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו שורה של עבירות מין, בהן אינוס, מעשה סדום ומעשים מגונים ב-8 קטינים וקטינות, שבוצעו בין השנים 2012-2021.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה נטען, בין היתר, כי בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר; וכי לאור העבירות המיוחסות לו, קמה בעניינו עילת מסוכנות סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים, וכן עילת מעצר נוספת מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, על רקע חשש מפני שיבוש הליכי משפט.

3. ביום 23.11.2022 נערך דיון בבקשה, במסגרתו הסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאוריות, תוך שמירת טענותיו להליך העיקרי. בצד זאת, ביקש להפנות את העורר לתסקיר מטעם שירות המבחן, לצורך בחינת חלופת מעצר בעניינו. מנגד, באת-כוח המשיבה טענה כי ריבוי העבירות ונסיבות ביצוען מלמדות על מסוכנות גבוהה הנשקפת מן העורר, וכי בנסיבות אלו שום חלופת מעצר לא תסכון.

בית המשפט המחוזי העריך כי על פני הדברים, נסיבות ביצוע העבירות מלמדות על מסוכנות גבוהה, ומשכך: "יש טעם בעמדה לפיה ספק אם חלופת מעצר כלשהי תסכון". יחד עם זאת, צוין כי: "מאז ביצוע העבירה האחרונה חלפה למעלה משנה ונטען כי יש חלופת מעצר בדרגה גבוהה ביותר... עדויות הקטינים צפויות להישמע במסגרת עדות מוקדמת בתקופה הקרובה וכידוע, לאחר שמיעת עדויותיהם עצמת עילת המעצר של חשש לשיבוש הליכי משפט תצטמצם". משכך, הוחלט על הפניית העורר לתסקיר מעצר, תוך שהודגש כי אין בכך כדי להביע עמדה כלשהי, או לייצר ציפייה מצד העורר.

4. ביום 10.1.2023 הוגש תסקיר מעצר בעניינו של העורר (להלן: התסקיר הראשון). כעולה מהתסקיר, שירות המבחן התרשם כי העורר ניחן בקווי אישיות תוקפניים ומניפולטיביים. מלבד זאת, העריך שירות המבחן כי העורר סובל מ-"עיוותי חשיבה משמעותיים", וכי לא ניתן לשלול סיכון משמעותי מצידו להישנות התנהגות פורצת גבולות במישור המיני. נוכח האמור, הובע ספק ביחס ליכולת ליתן אמון בעורר.

אשר למפקחים המוצעים, פירט שירות המבחן כי חמישה מתוך ששת המפקחים מאמינים כי העורר נעצר בשל האשמות שווא וכוונות זדון מצד גרושתו. כמו כן, העריך שירות המבחן כי המפקחים המוצעים אווזים "בעמדות המאפשרות ערכים אנטי-ממסדיים ותופסים את גורמי האכיפה כעוינים". בנוסף, התרשם שירות המבחן כי העורר "אינו רואה בהם גורמי סמכות שבכוחם להציב בפניו גבולות", וכי "הם אינם מודעים למאפייניו ואורחותיו ויתקשו לזהות סיכון פוטנציאלי מצידו".

בסיכומו של דבר, שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרורו של העורר לחלופה. זאת, בין היתר, לאור מסקנותיו בדבר מאפייני אישיותו, והערכתו לפיה לא ניתן לשלול סיכון פוטנציאלי משמעותי מצידו.

5. ביום 15.1.2023 נערך דיון נוסף בבקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים. במהלך הדיון ציין בא-כוח העורר כדלקמן: "ראיתי את התסקיר. לאור האמור בתסקיר בשלב זה של ההליך אסכים למעצרו של המשיב עד תום ההליכים". על כן, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

6. ביום 2.3.2023 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר, בגדרה התבקש בית המשפט המחוזי להורות לשירות המבחן להגיש תסקיר נוסף בעניינו של העורר. על פי הנטען בבקשה, התסקיר הראשון "אינו נכון עובדתית כלל, ונערך

באופן מגמתי שאינו משקף את אמירותיהם של המפקחים שרואינו במסגרת התסקיר". לבקשה צורפו מכתבים מאת המפקחים המוצעים, בהם פירטו את שנאמר על ידם לקצינת שירות המבחן, תוך שהדגישו את נכונותם לפקח על העורר. המשיבה מצידה עתרה לדחיית הבקשה על הסף, בטענה כי היא אינה מגלה כל עילה לעיון חוזר.

7. ביום 6.3.2023 הורה בית המשפט המחוזי על העברת המסמכים לשירות המבחן לצורך קבלת התייחסותו. ביום 13.3.2023 הוגשה התייחסות מטעם שירות המבחן, בה הודגש כי: "הן הפרטים האינפורמטיביים והן התרשמותנו, מבוססים על המידע שנמסר לנו במהלך השיחה הממושכת שנערכה [עם המפקחים המוצעים] ותועדה בכתב בשירותנו". בהמשך לכך, פורטו ממצאיו של שירות המבחן ביחס למפקחים המוצעים. שירות המבחן הביע את התרשמותו מנכונותם של המפקחים לעמוד במשימת הפיקוח, אך בה בעת שב על הערכתו, לפיה אין ביכולתם להוות גורם מגביל וסמכותי בפני העורר. כמו כן, הודגש כי החלופה המוצעת שוכנת במבנה מגורים בו קיימת סמיכות לקטינים. נוכח האמור, הגיע שירות המבחן למסקנה כי אין בחלופה המוצעת כדי לאיין את מסוכנותו של העורר, ומשכך נמנע בשנית מלהמליץ על שחרורו לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני.

8. ביום 30.4.2023 נערך דיון בבקשתו של העורר לעיון חוזר. במסגרת הדיון, עתר בא-כוח העורר להפניית העורר לתסקיר מעצר נוסף בפני קצינת שירות מבחן אחרת. מנגד, המשיבה טענה כי בנסיבות העניין אף חלופת מעצר לא תסכון, ומשכך אין צורך בהפניית העורר לתסקיר מעצר נוסף.

בית המשפט דחה את בקשתו של העורר לעיון חוזר. בהחלטתו, עמד בית המשפט המחוזי על כך שהתסקיר הראשון לא התייחס אך ורק למפקחים המוצעים, אלא התמקד במסוכנות הרבה הנשקפת מן העורר, אשר נלמדת, בין השאר, ממאפייני אישיותו. בית המשפט המחוזי קבע כי "גם אם אקבל את טענות בא כוח המשיב באשר להערכה השגויה של שירות המבחן את המפקחים - ואיני רוצה לקבוע מסמרות בשאלה זו - נוכח המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיב, כפי שהיא עולה הן מעובדות כתב האישום והן מתסקיר שירות המבחן, הרי שאף חלופת מעצר לא תסכון". בנסיבות אלו, קבע בית המשפט המחוזי כי אין מקום להפנות את העורר לבחינה נוספת בשירות המבחן, או לבחון את מערך הפיקוח באופן על ידי בית המשפט.

9. מכאן הערר שבפניי. במסגרת הערר, טוען בא-כוח העורר כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שדחה את בקשתו לעיון חוזר ולהגשת תסקיר משלים, וכן בכך שנמנע מבחינת המפקחים באופן עצמאי על-ידו. אשר לתסקיר הראשון, שב בא-כוח העורר על טענותיו, לפיהן תיאוריו של שירות המבחן שונים "באופן אינהרנטי" מהדברים שנמסרו לו על ידי המפקחים המוצעים. מלבד זאת, נטען כי בית המשפט המחוזי שגה בקבעו כי שום חלופת מעצר לא תסכון, בשים לב לכך שקביעה זו נסמכה על התסקירים, "שברור לכל כי הם מוטים ואינם מביאים כלל ועיקר את השיקולים הרלוונטיים". מנגד, בא-כוח המשיבה סומך את ידו על החלטת בית המשפט המחוזי, ומדגיש את המסוכנות הרבה הנשקפת מן העורר.

10. לאחר עיון ושמיעת טענות הצדדים בדיון לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

11. נקודת המוצא לדיוןנו היא רמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהעורר, אשר נלמדת בראש ובראשונה מכתב האישום, ונתמכת במסקנותיו המקצועיות של שירות המבחן. דומה כי חומרת המעשים המיוחסים לעורר מדברת בעד

עצמה: על פי המתואר בכתב האישום, העורר ביצע במתלוננים - קטינים וקטינות - שורה של עבירות מין, והפך אותם לכלי לסיפוק צרכיו המיניים, במשך כעשר שנים. די לציין כי עבירת האינוס, בה בין היתר מואשם העורר, מקימה כשלעצמה עילת מעצר סטטוטורית, אשר רק בנסיבות חריגות ניתן להסתפק לגביה בחלופת מעצר (ראו, למשל: בש"פ 935/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (8.2.2023); בש"פ 4924/20 זיתון נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (26.7.2020)).

12. במכלול נסיבות העניין, מקובלת עליי מסקנת בית המשפט המחוזי בדבר מסוכנותו של העורר, ולא מצאתי להתערב בקביעתו לפיה לא ניתן להסתפק בשלב זה בחלופה שאינה מאחורי סורג ובריח. משאלו הם פני הדברים, גם אינני סבור כי נפל פגם בכך שבית המשפט נמנע מלשלוח את העורר לתסקיר מעצר נוסף (בש"פ 5060/22 מחמוד נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (8.8.2022)), או בכך שלא בחן את המפקחים המוצעים בעצמו (בש"פ 4832/21 דוידוב נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (14.7.2021)).

סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ב בסיון התשפ"ג (1.6.2023).

ש ו פ ט